

4) przewóz paczek i innych przedmiotów, nadających się do transportu pocztowego na podstawie art. 6 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o pocście, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 12, poz. 57);

5) dowóz towarów, dokonywany przez przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe” w zakresie uprawnień, przewidzianych w § 59 p. 2 regulaminu przewozu osób, bagażu i przesyłek ekspresowych na kolejach żelaznych oraz w § 1 p. 5, w § 14 p. 2 i w § 16 dział V regulaminu przewozu przesyłek towarowych (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 89, poz. 783);

6) przewóz uczniów do szkół oraz przewóz osób w celach krajoznawczych i turystycznych pojazdami mechanicznymi instytucji kulturalnych i społecznych, lub przez nie do tego celu wynajętymi;

7) doraźne przewozy wycieczkowe, organizowane przez towarzystwa turystyczne.

(2) Przewozy, wymienione wyżej w pkt. 1 — 7, podlegają zgłoszeniu stosownie do przepisów, jakie wyda Minister Robót Publicznych w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Art. 9. (1) Gmina miejska może za zgodą Ministra Robót Publicznych przedłużyć miejską linię autobusową do sąsiednich miejscowości. W tym przypadku postanowienia niniejszej ustawy, nakładające na przedsiębiorcę obowiązek uzyskiwania koncesji, nie mają zastosowania.

(2) Koncesjonowanie w obrębie gminy miejskiej określi osobna ustawa.

Art. 10. Osoby, które w chwili ogłoszenia niniejszej ustawy wykonywają przewóz, określony w art. 1, mogą go dalej wykonywać bez uzyskania koncesji aż do zużycia posiadanych pojazdów mechanicznych, nie dłużej jednak niż przez okres dwóch lat od powyższego terminu. Osoby te powinny jednak w ciągu trzech miesięcy po ogłoszeniu niniejszej ustawy poddać zatwierdzeniu przez wojewódzką władzę administracji ogólnej, właściwą ze względu na miejsce stałego postoju pojazdów mechanicznych, taryfy i rozkłady jazdy (plany przewozów) oraz złożyć kaucję albo polisę ubezpieczeniową na zabezpieczenie roszczeń za śmierć lub uszkodzenie cielesne podróżnych i obsługi pojazdu stosownie do przepisów, jakie wyda Minister Robót Publicznych w porozumieniu z interesowanymi ministrami (art. 6).

Art. 11. Postanowienia niniejszej ustawy nie naruszają uprawnień przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, wynikających z ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o pocście, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 12, poz. 57) oprócz przewidzianego w art. 6 tejże ustawy uprawnienia osób i ich bagażu.

Art. 12. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i innymi zainteresowanymi ministrami, art. 7 zaś Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Robót Publicznych.

Art. 13. Ustawa niniejsza wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego w trzy miesiące po ogłoszeniu.

Postanowienia art. 10 wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: w z. *Wł. Zawadzki*

Minister Komunikacji i Minister Robót Publicznych: *Kühn*

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych: *Fabrycy*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Minister Pocht i Telegrafów: *Boerner*

337.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 15 marca 1932 r.

o pomocy finansowej Skarbu Państwa dla gminy m. Wilna na pokrycie zobowiązań z tytułu 5% obligacji konwersyjnych m. Wilna z 1931 r. w funtach szterlingach.

Art. 1. Upoważnia się Ministra Skarbu do udzielenia z funduszy Skarbu Państwa pomocy finansowej gminie miasta Wilna na pokrycie zobowiązań z tytułu 5% obligacji konwersyjnych tegoż miasta w funtach szterlingach, wypuszczonych na podstawie uchwały Rady Miejskiej m. Wilna z dnia 6 listopada 1931 r. wzamian za obligacje drugiej obligacyjnej pożyczki m. Wilna, emitowane w 1921 r. na sumę 449.160 funtów szterlingów.

Art. 2. Pomoc finansowa, przewidziana w art. 1 niniejszej ustawy, wynosić będzie połowę odsetek i rat amortyzacyjnych, poczynając od dnia 15 maja 1931 r. Ponadto Skarb Państwa pokryje połowę odsetek wypłaconych posiadaczom obligacji za okres przejściowy od 15 listopada 1930 r. do dnia 14 maja 1931 r. w wysokości 2½ od sta od nominalnej sumy obligacji, dopuszczonych do konwersji.

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: w z. *Wł. Zawadzki*

Minister Skarbu: *Jan Pilsudski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

338.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 17 marca 1932 r.

o uregulowaniu stosunków służbowych pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych.

Art. 1. Postanowienia ustawy niniejszej odnoszą się do wszystkich pracowników instytucji ubez-

pieczeń społecznych, działających na podstawie ustawy z dnia 19 maja 1920 r. o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 272), ustawy z dnia 28 grudnia 1887 r. o ubezpieczeniu robotników od wypadków (Dz. u. p. austr. z 1888 r. Nr. 1), ordynacji ubezpieczeniowej Rzeszy Niemieckiej z dnia 19 lipca 1911 r. (Dz. u. p. niem. str. 509), ustawy z dnia 28 lipca 1889 r. o urządzeniu stosunków bractw górniczych, które na zasadzie powszechnej ustawy górniczej są lub będą utworzone (Dz. u. p. austr. Nr. 127), oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911), w ostatnio obowiązującym brzmieniu tych przepisów. Ustawa niniejsza nie dotyczy pracowników Zakładu Ubezpieczenia od wypadków w Królewskiej Hucie i Zakładu Ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa w Królewskiej Hucie, oraz kas chorych, działających na górnośląskiej części województwa śląskiego.

Art. 2. Stosunek służbowy pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych (art. 1) ma charakter prywatno-prawny.

Prawa i obowiązki pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych regulują przepisy służbowe, uchwalone przez właściwe władze (organa) instytucji i zatwierdzone przez władzę nadzorczą w rozumieniu art. 64 i 65 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 listopada 1930 r.

Wymienione w poprzednim ustępie uchwały będą powzięte nie wcześniej niż w 30 dniu po ich przesłaniu do opinii najliczniejszym centralnym organizacjom pracowników; instrukcja Ministra Pracy i Opieki Społecznej ustali warunki, jakim winien odpowiadać tryb postępowania w powyższym zakresie władz (organów) instytucji ubezpieczeń społecznych.

Nowe przepisy służbowe winny uwzględniać zasadę zaliczania lat dotychczasowej służby w danej instytucji ubezpieczeń społecznych.

Przepisy służbowe stanowią integralną część umowy o pracę pracowników tychże instytucji.

Art. 3. W związku z reorganizacją instytucji ubezpieczeń społecznych, przewidzianą w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 listopada 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 635), z chwilą wejścia w życie przepisów służbowych, wydanych w trybie, przewidzianym w art. 2 niniejszej ustawy, tracą moc obowiązującą, z zastrzeżeniem postanowień art. 4 i 5 niniejszej ustawy, wszelkie przepisy służbowe, regulujące stosunki służbowe pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych, z wyjątkiem przepisów służbowych, wprowadzonych po dniu 1 stycznia 1932 r., oraz nominacje na stanowiska dożywotnie w tych instytucjach, jak również indywidualne i zbiorowe umowy pracowników, zatrudnionych w tych instytucjach.

Ustawa niniejsza z zastrzeżeniem art. 5 nie narusza postanowień, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego, a zawartych w przepisach służbowych, nominacjach, umowach indywidualnych i zbiorowych oraz przepisach specjalnych.

Art. 4. Niezależnie od tego, czy w danej instytucji ubezpieczeń społecznych obowiązują już

wprowadzone po dniu 1 stycznia 1932 r. nowe przepisy służbowe, instytucja może w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy rozwiązać z każdym pracownikiem stosunek służbowy z zachowaniem uprawnień pracownika, wynikających z mocy dawnych nominacji, umów lub przepisów służbowych i przepisów specjalnych, do odprawy lub zaopatrzenia emerytalnego i do okresu wypowiedzenia, a w razie niezachowania przez instytucję okresu wypowiedzenia — uprawnień do wynagrodzenia za ten okres z tem jednak ograniczeniem, że łączna suma odprawy wraz z wynagrodzeniem za okres wypowiedzenia nie może przekraczać kwoty dwuletnich ostatnich poborów służbowych pracownika w pełnym wymiarze i nie może być niższą od sumy wynagrodzenia i odprawy, przewidzianych w ustępie następnym.

W przypadkach, w których nominacje, umowy o pracę lub przepisy służbowe nie zawierają specjalnych postanowień co do praw emerytalnych i okresu wypowiedzenia, obowiązują przy nominacjach na stanowiska dożywotnie i umowach dożywotnich 12-miesięczny termin wypowiedzenia lub wynagrodzenia za ten okres, przy innych rodzajach umów, zawartych na czas nieokreślony lub określony, termin trzymiesięczny dla pracowników umysłowych i jednomiesięczny dla pozostałych kategorii pracowników. Ponadto w braku postanowień co do odpraw ci zwalniani pracownicy, którzy posiadają zaliczony co najmniej pięcioletni okres służby w danej instytucji, otrzymują odprawę w wysokości pełnego ostatniego miesięcznego uposażenia służbowego za każdy rok zaliczonej służby; odprawa ta nie może przekraczać kwoty piętnastomiesięcznych poborów, a łącznie z wynagrodzeniem za okres wypowiedzenia nie może przekraczać ostatnich dwuletnich poborów.

Po upływie terminu, przewidzianego w ust. 1 niniejszego artykułu, instytucje ubezpieczeń społecznych, które nie wprowadziły po dniu 1 stycznia 1932 r. nowych przepisów służbowych, będą miały prawo do czasu wprowadzenia tych przepisów zwalniać zatrudnionych u siebie pracowników tylko w przypadkach, w których obowiązujące ustawy dopuszczają zwolnienie pracownika bez wypowiedzenia z winy pracownika.

Art. 5. Jeżeli pracownik zostaje zwolniony w okolicznościach, nie przewidzianych w dotychczasowych przepisach służbowych, nominacjach, umowach indywidualnych, zbiorowych i przepisach specjalnych, oraz jeżeli zwolnienie to następuje na podstawie art. 4 niniejszej ustawy, bądź przepisów, przewidzianych w art. 2 ust. 2, pracownik z zastrzeżeniem postanowień ustępu następnego uzyskuje prawo do zaopatrzenia emerytalnego na zasadzie odpowiednich powyższych dotychczasowych przepisów, umów i nominacji.

W razie zwolnienia, o którym mowa w ustępie poprzednim, wymiar zaopatrzenia następuje w stosunku do liczby lat służby, zaliczonej do zaopatrzenia, bez względu na odmienne dotychczasowe postanowienia, normujące prawa do zaopatrzenia emerytalnego.

Art. 6. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 7. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: w z. *Wł. Zawadzki*
Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Hubicki*

339.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 17 marca 1932 r.

o przekształceniu przedsiębiorstwa państwowego „Żegluga Polska” na spółkę akcyjną.

Art. 1. W celu przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego „Żegluga Polska”, utworzonego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 440), na spółkę akcyjną upoważnia się Ministra Przemysłu i Handlu, aby w porozumieniu z Ministrem Skarbu:

1) przeprowadził likwidację przedsiębiorstwa państwowego „Żegluga Polska” bez zastosowania postanowienia art. 32 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1927 r. o wydzielaniu z administracji państwowej przedsiębiorstw państwowych, przemysłowych, handlowych i górniczych oraz o ich komercjalizacji (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 195);

2) zbył po zlikwidowaniu przedsiębiorstwa państwowego „Żegluga Polska” w imieniu Skarbu Państwa majątek powyższego przedsiębiorstwa, a w szczególności majątek nieruchomy, składający się z nieruchomości, wpisanej w księdze wieczystej gminy Gdynia, tom XXIII, wykaz L. 627, przez wnieście tegoż majątku jako wkładu do mającej powstać spółki akcyjnej pod firmą „Żegluga Polska, Spółka Akcyjna”, otrzymując zań wszystkie akcje spółki; powyższy wkład służyć będzie na pokrycie kapitału zakładowego i zapasowego spółki;

3) ustalił wysokość kapitałów, wymienionych w pkt. 2.

Art. 2. Minister Przemysłu i Handlu zatwierdzać będzie Zarząd Spółki oraz udzielać będzie zezwolenia na pozbywanie akcji.

Delegowanie członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu (art. 96 p. 3 rozp. Prezydenta Rz. P. z dnia 22 marca 1928 r. — prawo o spółkach akcyjnych) wymagać będzie zatwierdzenia przez Ministra Przemysłu i Handlu.

Wszystkie akcje spółki będą imienne.

Do założenia spółki i jej akcji nie będą miały zastosowania art. 2 zdanie pierwsze, art. 6, 7, 9, 29 i 32 oraz wynikające z treści tych artykułów inne postanowienia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. — prawo o spółkach akcyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 383).

Art. 3. Prawa i zobowiązania przedsiębiorstwa państwowego „Żegluga Polska” przejmuje spółka „Żegluga Polska, Spółka Akcyjna”. Za zobowiązania powyższe odpowiadać będzie Skarb Państwa solidarnie ze spółką w granicach, przewidzianych art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1927 r. o wydzielaniu z administracji państwowej przedsiębiorstw państwowych, przemysłowych, handlowych i górniczych oraz o ich komercjalizacji (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 195).

Art. 4. Akcje, przypadające Skarbowi Państwa za wkład, wymieniony w art. 1 pkt. 2, obejmie w imieniu Skarbu Państwa Minister Przemysłu i Handlu.

Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu może część akcji zbyć po cenie, odpowiadającej wartości akcji, w żadnym jednak razie nie niższej od ceny nominalnej.

Art. 5. Równocześnie z wykreśleniem z rejestru handlowego na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu przedsiębiorstwa państwowego „Żegluga Polska” nastąpi wpis spółki „Żegluga Polska, Spółka Akcyjna” do rejestru handlowego.

Art. 6. Pisma i czynności urzędowe, wiążące się z założeniem spółki „Żegluga Polska, Spółka Akcyjna”, są wolne od opłat państwowych i komunalnych.

Spółka „Żegluga Polska, Spółka Akcyjna” jest do końca 1946 r. zwolniona od wszelkich podatków i opłat państwowych.

Art. 7. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 8. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: w z. *Wł. Zawadzki*
Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki*
Minister Skarbu: *Jan Piłsudski*

340.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 18 marca 1932 r.

w sprawie zmiany ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych.

Art. 1. Ustawa z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570) ulega zmianom następującym:

1) W art. 7 ustęp ostatni uzupełnia się następującym zdaniem drugim: „Minister Skarbu może zarządzić co do poszczególnych rodzajów świadczeń wzajemnych, że wartości nie można przyjąć w sumie